

CCR: Fara o justificare obiectiva, masurile de stimulare a profesorilor în pandemie constituie un beneficiu nejustificat (motivare)

Masurile de stimulare acordate de legiuitor personalului din învățământ în contextul pandemiei constituie un beneficiu sau o favoare nejustificata, în lipsa unei motivari de natura sa justifice, în mod obiectiv, cu date concrete, situatia diferita, precizeaza Curtea Constitutionala în motivarea deciziei de admitere a sesizarii Guvernului.

Pe 9 decembrie anul trecut, Curtea Constitutionala a admis sesizarea Executivului asupra legii pentru acordarea unui stimulent de risc personalului din învățământ în contextul situatiei epidemiologice determinate de raspândirea noului coronavirus, stabilind ca actul normativ e neconstitutional.

Judecatorii constitutionali explica în motivare ca situatiile în care se afla anumite categorii de persoane trebuie însa sa difere în esenta pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar aceasta deosebire de tratament trebuie sa se bazeze pe un criteriu obiectiv si rational.

"Când criteriul în functie de care își gaseste aplicarea un regim juridic sau altul are caracter obiectiv si rezonabil, si nu subiectiv si arbitrar, fiind constituit de o anumita situatie prevazuta de ipoteza normei, si nu de apartenenta sau de o calitate a persoanei, privitor la care își gaseste aplicare, asadar intuitu personae, nu exista temei pentru calificarea reglementarii deduse controlului ca fiind discriminatorie, deci contrara normei constitutionale de referinta", se arata în document.

Aplicând aceste considerente de principiu în prezenta cauza, Curtea constata ca legea critica nu este de natura sa evidentieze vreo deosebire fundamentala de situatie juridica între cadrele didactice si alte categorii de personal platit din fonduri publice, care sa sustina tratamentul diferit instituit de legiuitor.

Potrivit CCR, asa cum rezulta din expunerea de motive a legii, stimulentul ce se doreste a fi acordat personalului din învățământ are în vedere "începerea noului an scolar 2020-2021 în plina evolutie epidemiologica, ca urmare a riscului raspândirii coronavirusului-COVID 19" si "circumstantele exceptionale create de amenintarea cu infectia COVID-19, precum si de faptul ca atât cadrele didactice, cât si personalul didactic auxiliar si personalul nedidactic din învățământul de stat vor fi implicati direct în lupta cu pandemia si vor fi extrem de expusi".

"Motivarea generala referitoare la începerea/desfasurarea activitatii în 'plina evolutie epidemiologica' poate fi aplicata, mutatis mutandis, si altor categorii profesionale care își continua activitatea si care, prin prisma unor considerente similare, ar putea sa invoce 'expunerea' în contextul pandemiei. Nu rezulta din niciun act de fundamentare a legii criticate de ce doar categoria profesionala vizata, respectiv 'personalul didactic, personalul didactic auxiliar si personalul nedidactic din învățământul preuniversitar si universitar de stat', ar fi expusa unui risc semnificativ mai mare decât alte categorii profesionale care, de exemplu, lucreaza cu publicul, pentru a putea justifica o solutie de compensare în sensul actului normativ criticat. Prin urmare, nu este motivat 'criteriul obiectiv si rational', în sensul jurisprudentei citate, de natura sa sustina masura legislativa critica", spun judecatorii.

În motivare se mai precizeaza ca, potrivit jurisprudentei Curtii Constitutionale, sintagma "fara privilegiu si fara discriminari" din cuprinsul art.16 alin.(1) din Constitutie "priveste doua ipoteze normative distincte, iar incidenta uneia sau alteia dintre acestea implica, în mod necesar, sanctiuni de drept constitutional diferite".

Astfel, spune Curtea, discriminarea se bazeaza pe notiunea de excludere de la un drept, iar remediul constitutional specific, în cazul constatarii neconstitutionalitatii discriminarii, îl reprezinta acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. În schimb, privilegiul se defineste ca un "avantaj" sau "favoare nejustificata" acordata unei

persoane/categorii de persoane.

În acest caz, neconstitutionalitatea privilegiului nu echivaleaza cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat, mentioneaza CCR.

"În cauza este aplicabila aceasta din urma fateta a principiului egalitatii consacrat de art.16 din Constitutie. Astfel, în lipsa unei motivari în sensul aratat, de natura sa justifice, în mod obiectiv, cu date concrete, situatia diferita a categoriei profesionale vizate, masurile de stimulare acordate de legiuitor constituie un beneficiu/favoare nejustificata, adica un privilegiu prohibit de principiul constitutional al egalitatii în drepturi. Astfel fiind, Curtea constata ca sunt întemeiate criticile autorului sesizarii în raport cu prevederile art.16 din Constitutie, cu consecinta constatarii neconstitutionalitatii legii în ansamblul sau", explica judecatorii constitutionali.